

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

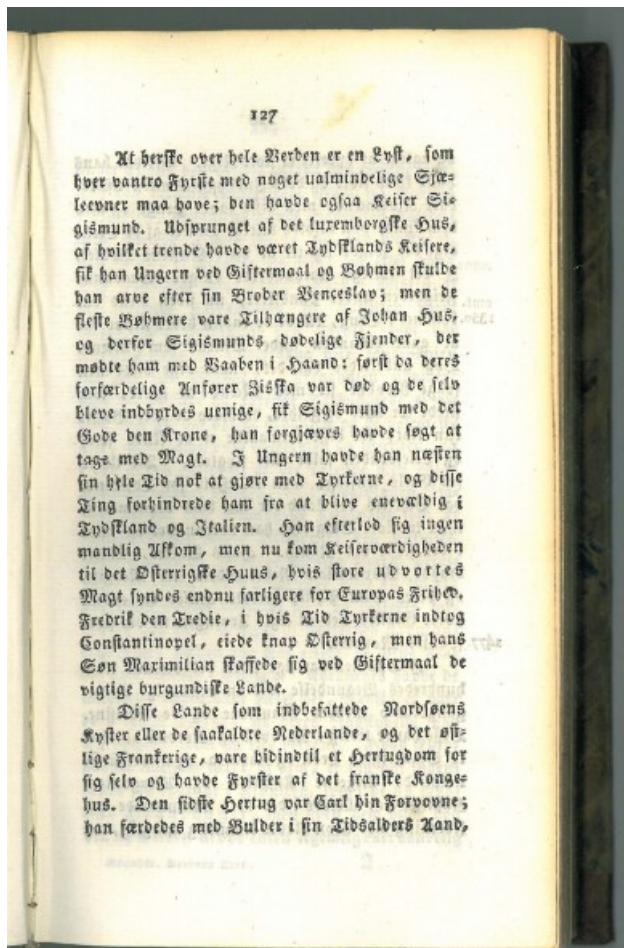
Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 127. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm3817/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

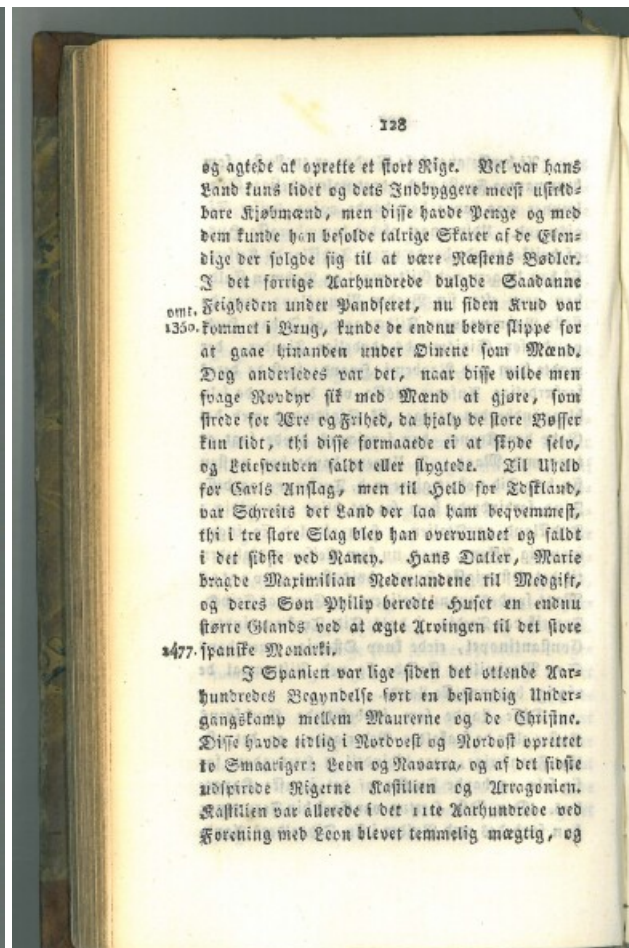
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

At herse over hele Verden er en Lyst, som hver vantro Fyrste med noget ualmindelige Sjæleevner maa have; den havde ogsaa Keiser Sigismund. Udsprunget af det luxemborgske Hus, af hvilket trende havde været Lybsklands Keiser, fik han Ungern ved Giftermaal og Böhmen skulde han arve efter sin Broder Wenceslau; men de fleste Böhmere vare Tilhængere af Johan Hus, og derfor Sigismunds dødelige Fjender, der møbte ham med Waaben i Haand: først da deres forsærdelige Anfører Bispeff var død og de selv bleve indbyrdes uenige, fik Sigismund med det Gode den Krone, han forgjæves havde søgt at tage med Magt. I Ungern havde han næsten sin hele Tid nok at gjøre med Tyrkerne, og disse Ting forhindrede ham fra at blive eneældig i Lybskland og Italien. Han efterlod sig ingen manblig Ulfom, men nu kom Keiserøverdigheden til det Østerrigiske Huus, hvis store udvortes Magt syndes endnu farligere for Europas Frihed. Fredrik den Tredie, i hvis Tid Tyrkerne indtog Constantinopel, eiede knap Østerrig, men hans Søn Maximilian Kaffede sig ved Giftermaal de vigtige burgundiske Lande.

Disse Lande som indbefattede Nordseens Kyster eller de saakaldte Nederlande, og det østlige Frankerige, vare hidindtil et Hertugdøm for sig selv og havde Fyrster af det franske Kongehus. Den sidste Hertug var Carl hin Forpovne; han særdebes med Bulder i sin Tidsalvers Land,

og agtede at oprette et stort Rige. Det var hans Land hans Lidet og dets Indbyggere meeft usfredsbare Ridsmand, men disse havde Penge og med dem kunde han besolde talrige Skare af de Glesedige der folgte sig til at være Kænsens Bøder. I det förtige Aarhundrede bulgde Saadanne Feighed under Vandseret, nu siden Krud var omt. 1330. kommet i Brug, kunde de endnu bedre slippe for at gaae hinanden under Livene som Mand. Dog anderledes var det, naar disse vilde men frage Rovdyr sik med Mand at gjøre, som frede for Ure og Frihed, da hvalv de store Bøffer kun lidt, thi disse formaade et at fide selo, og Leieboenden saldt eller sligtede. Til Uheld for Carls Anslag, men til Held for Lybskland, var Schreits det Land der laa ham beqvemst, thi i tre store Slag blev han overvundet og saldt i det sidste ved Nancy. Hans Datter, Marie bragde Maximilian Nederlandene til Medgift, og deres Søn Philip beredte Huset en endnu større Glæde ved at ægte Kroingen til det store 1477. spanske Monarki.

I Spanien var lige siden det ottende Aarhundredes Begyndelse fort en bestandig Undergangskamp mellem Maurerne og de Christne. Disse havde tidlig i Nordvest og Nordost oprettet to Smaariger: Væd og Navarra, og af det sidste udsprang Rigerne Kastilien og Aragonien. Kastilien var allerede i det firtte Aarhundrede ved Forening med Leon blevet temmelig mægtig, og

